

GEBELİKTE GÖRÜLEN FİZİKSEL / FİZYOLOJİK DEĞİŞİKLİKLER

1.

Prof. Dr. Nevin Hotun Şahin¹

Gebelik sürecinde kadının bedeninde pek çok değişiklik olur. Bu değişikliklerin temelinde gebelik hormonları gelmektedir. Bunun yanı sıra fetüsün uterusunda büyümesi ve gebenin oluşan değişikliklere uyumu da önemli rol oynar. Değişiklikler fertilizasyondan kısa bir süre sonra başlar ve tüm gebelik boyunca sürer. Bu değişiklikler doğumdan ve laktasyondan hemen sonra yavaş yavaş geri döner. Ancak tamamen gebelik öncesi durumuna kavuşamaz

Üreme Sistemindeki Değişiklikler

Gebelik hormonları ve vaskülarizasyondaki artışa paralel olarak üreme sisteminde pek çok değişiklikler görülür. Gebelik boyunca en büyük değişiklikler uterusunda olur. Uterusun büyümesi, myometriyum hücrelerinde hipertrofi ve hiperplazi sonucu meydana gelir. Uterin duvarlar kalınlaşır, elastikiyeti ve güçlülüğü artar. Östrojen ve progesteron seviyelerindeki artış ile uterus termde yaklaşık 28 cm boy/24 cm en ve 1100 gr ağırlığına ulaşır, hacmi ise 10 ml'den 500 ml'ye kadar artar. Miyometrial hipertrofi gebeliğin ilk birkaç ayı boyunca devam eder. Gebelik ayları ilerledikçe kas duvarı yaklaşık 1.5 cm'ye kadar incelik. Böylece abdominal duvardan fetusun palpasyonunu kolaylaştırır.

Uteroplental kan dolaşımı gebelik boyunca sürekli artar ve terme doğru dakikada 450 ile 650 ml hacime ulaşır. Uterusta kan ve lenfatik damarların sayısı ve boyutu çok fazla artar. Gebeliğin miyadında, uterusun damar sistemi içinde volüm, annenin total kan hacminin altıda birini oluşturur.

¹ İstanbul Üniversitesi, Florence Nightingale Hemşirelik Fakültesi, Kadın Sağlığı Hastalıkları Hemşireliği ABD